

It

Europos Sąjunga
Regioninė politika

info regio

| Nr. 24 | 2007 m. gruodžio mėn. | panorama

**Regionų partnerystė
Europos teritorinio
bendradarbiavimo
tikslas**

INTERREG – nereikalingas ar neišvengiamas?

Autorius – Colin Wolfe⁽¹⁾

Bet kuris vairuotojas, važiuojantis automobiliu iš Briuselio iki Liuksemburgo arba dar toliau iki Strasbūro, tikriausiai pagalvotų, kad ES sienų nebėra. Tačiau netgi čia, pačioje Europos širdyje, įveikiant valstybės sienų daromas kliūtis ir kuriant tinkamai veikiančią vidaus rinką INTERREG vaidmuo išlieka gyvybiškai svarbus.

Judri sunkiojo transporto trasa, kertanti Belgijos, Prancūzijos ir Liuksemburgo sieną

Ne visos sienos ES iš tikrųjų sukuria kliūtis. Važiuojant iš Briuselio į Liuksemburgą ir toliau iki Strasbūro galėtumėte pagalvoti, kad Europoje iš viso nėra jokių sienų – tik skirtingos kuro kainos ir kelio ženklų spalvos liudija ką kita.

Tačiau netgi pačioje Europos širdyje vis dar esama tam tikrų trukdžių. Ligoninės dubliuoja viena kitos darbą, policijos tarnybų, gaisrinių ar greitosios pagalbos automobiliams dažnai tenka važiuoti tik iki sienos – ir ne toliau. Galbūt potvynis, gresiantis jūsų rūšio užtvindymu, kilo upės atkarpoje, esančioje kitoje valstybėje. Retas kuris verslo ir mokslo parkas yra tarptautinis ir veikia keliose valstybėse – paprastai jie tarpusavyje konkuruoja, o ne bendradarbiauja. Ir vis dėlto, nepaisant šių sienų – tai viena labiausiai integruotų Europos vietų. Žvilgtelėkite šiek tiek į rytus nuo šalia Reino įsikūrusio Strasbūro ar nuvykite prie Dunojaus – antros pagal ilgį Europos upės. Čia sienos jau akivaizdžios. Gaisrinės automobiliai sustoja prie sienos ne dėl draudimo problemų, o dėl to, kad nėra tilto per upę.

Europos teritorinis bendradarbiavimas

Būtent tokios problemos ir trukdo Europai veikti pačiu veiksmingiausiu būdu. Nors regionų įvairovė, be abejonės, yra labai didelė ir sveikintina ES vertybė, vis dėlto regionų tvarkaraščių nesuderinamumas – ne tokia patraukli perspektyva. Jei liktumėte ant dvi valstybes jungiančios platformos tik todėl,

kad traukinys, į kurį jūs turėjote persėsti, išvyko penkiomis minutėmis anksčiau nei jūs atvykote, traukinių judėjimo grafikų skirtumai, ko gero, labai brangiai atsieitų. Jus suklaidino skirtingi kelio ženklai? Tokie nesutapimai tikrai nerodo geros tarptautinės valios.

ES INTERREG programomis kaip tik ir siekiama spręsti tokias problemas. Programos, taikomos įvairiems pasienio regionams (A krypties), skirtos problemoms, kylančioms dėl valstybės skiriančių sienų, spręsti arba taikomos teritorijoms, kuriose susikerta kelios valstybinės sienos (pvz., aplink Liuksemburgą). Tarpvalstybinės programos (B krypties) apima didesnes teritorijas ar tarptautinius regionus, kaip antai Baltijos jūros arba Alpių erdvės regionai, ir atitinkamai skirtos didesnio masto problemoms spręsti (jūros vandens užterštumas,

Europos teritorinis bendradarbiavimas – pagrindiniai faktai

- Vienas iš trijų ES sanglaudos politikos tikslų (be konvergencijos ir konkurencingumo)
- žinomas kaip INTERREG.
- Šiuo metu įgyvendinamos INTERREG IV programos
- 2007–2013 m. biudžetas – daugiau kaip 8,7 mlrd. EUR (galiojančiomis kainomis) (2000–2006 m. buvo 5,5 mlrd. EUR)
- Maždaug 70 visoje ES įgyvendinamų programų

(1) Padalinio vadovas, atsakingas už teritorinį bendradarbiavimą, Europos Komisijos regioninės politikos generalinis direktoratas.

Tiesiamas naujas kelias, jungiantis Graikiją ir Bulgariją

atsitraukiančios sniego linijos). Tarpregioninės programos (C kryptis) apima visas 27 ES valstybes nares, be to, Norvegiją ir Šveicariją. Jei europiečiai nori ko nors vieni iš kitų pasimokyti arba jei nenori nuolatos iš naujo išradinėti dviračio, pravers C krypties programos – jos gali pasiūlyti labai nemažai.

INTERREG A – pasienio bendradarbiavimas

Pagrindinis pasienio regionų bendradarbiavimo tikslas – užpildyti spragas. Jei tik tarpvalstybinės iniciatyvos susijusios su infrastruktūra (tiltų statyba), rinkomis ir paslaugomis (pvz., universitetai priartinami prie verslo struktūrų ir klientų) arba kultūriniais ar kalbos barjerai – INTERREG A kaip tik skirta šioms problemoms spręsti. Programa paremta įvairių valstybių atliekamomis analizėmis taikant reagavimo strategijas, kurios visos įtvirtintos vienoje iš 52 tarpvalstybinių programų. Programa labai plati; kai kurios iš daugelio jos apimamų sričių:

- Verslumo, ypač MVĮ, skatinimas, turizmo, kultūrinių ryšių ir tarpvalstybinės prekybos plėtra;
- Bendro gamtos išteklių valdymo gerinimas;
- Glaudesnių sąsajų tarp miesto ir kaimo vietovių rėmimas;
- Prieigos prie transporto ir ryšių tinklų gerinimas;
- Galimybių bendrai naudotis infrastruktūra plėtojimas;
- Administracinis bendradarbiavimas, užimtumo didinimas ir lygių darbo galimybių užtikrinimas.

Pasienio bendradarbiavimas

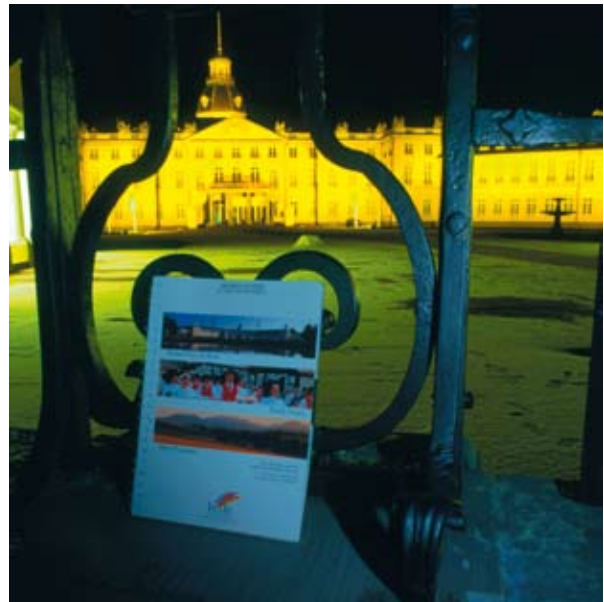
- Žinomas kaip INTERREG A krypties bendradarbiavimas
- 52 programos
- >70 % biudžeto, t. y. 5,4 mlrd. EUR

INTERREG B – tarpvalstybinis bendradarbiavimas

Tarpvalstybinis bendradarbiavimas apima platesnes veiklos sritis. Bendradarbiavimas plėtojamas zonų lygmeniu, dažnai

kelias valstybes apimančiuose regionuose. Be jau pirmiau minėtų Baltijos jūros ar Alpių erdvių, programos taikomos pakrančių zonoms (Šiaurės jūros, Viduržemio jūros, Atlanto vandenyno regionas) ar didelėms žemyninėms teritorijoms (kaip antai Šiaurės Vakarų ar Pietryčių Europos regionai). Toks platesnio masto bendradarbiavimas leidžia įgyvendinant bendrąsias strategijas spręsti klausimus, liečiančius ištisus upių baseinus ar kalnų grandinių sritis. Šios programos regioninį bendradarbiavimą papildė Europai labai svarbiu aspektu: jos įgyvendinamos remiantis Europos mastu atliktomis analizėmis, todėl leidžia apibrėžti bendruosius prioritetus ir užtikrinti koordinuotą strateginį atsaką. Tai sudaro galimybių imtis prasmingų veiksmų daugelyje sričių, tarp jų būtų: ryšių koridorių projektavimas, potvynių valdymas, tarptautinės verslo ir mokslo tiriamosios veiklos sąsajų kūrimas, ekonomiškai efektyvesnių ir tvaresnių rinkų kūrimas. Be to, randasi galimybių bendrą strateginę investicijų programą pritaikyti kitoms labai didelę įtaką galinčioms turėti finansavimo priemonėms, pvz., konvergencijos tikslų fondų lėšos ar dalinio finansavimo priemonės. Sritys, kuriose įgyvendinamos šios priemonės:

- Inovacijos, ypač universitetų, mokslo tyrimo institucijų ir MVĮ tinklai;
- Aplinkos, ypač vandens išteklių, upių, ežerų ir jūrų apsauga;
- Prieigos priemonių, įskaitant telekomunikacijų tinklus, plėtojimas, ypač galutinis tinklų suformavimas;
- Darni miestų, ypač policentrinės struktūros, plėtra.

Karlsruhės miestui (Vokietija) daug naudos atnešė INTERREG programos „PAMINA“ remiama pasienio turizmo plėtos programa

Tarpvalstybinis bendradarbiavimas

- INTERREG B kryptis
- Zonos, dideli tarptautiniai regionai
- 13 programų: Šiaurės jūros, Baltijos jūra, Šiaurės periferija, Viduržemio jūros regionas, Alpių erdvė, Pietvakarių Europa, Šiaurės Vakarų Europa, Vidurio Europa, Atlanto zona, Pietryčių Europa, Azorų-Madeiros-Kanarų salos, Reunionas, Karibų erdvė.
- >25 % biudžeto, t. y. 1,8 mlrd. EUR

INTERREG C – tarpregioninis bendradarbiavimas

Tarpregioninis bendradarbiavimas plėtojamas visos Europos mastu, apima visas 27 ES valstybes nares ir kitas šalis. Šis bendradarbiavimas leidžia kurti geros praktikos tinklus, platinti informaciją apie sėkmingesnių regionų išmoktas pamokas ir patirtį. Rodoma, ką gero regionai gali padaryti kitų, vis dar investuojančių regionų naudai. Pagrindinė šios krypties programos dalis – Regionų ekonominių pokyčių iniciatyva, kuri, įtraukdama visus politikos formuotojus, nuo keitimosi idėjomis žengia dar vieną žingsnį pirmyn. Europos Komisija remia šią iniciatyvą, ypač specialiųjų žinių ir politikos formavimo srityje, – taip ji siekia sudaryti sąlygas kai kurių sričių, pvz., informacinės visuomenės kūrimo ar jūros išteklių valdymo, veiklai paspartinti. Pagrindinis tikslas – kuo geriau išnaudoti technines žinias, ypač naujas idėjas. Daugiausia dėmesio skiriama konvergencijos skatinimo ir konkurencingumo didinimo programų sąsajoms siekiant idėjas paversti investicijomis. Šioje srityje plėtojamos tokios temos:

- Inovacijos ir žinių ekonomika;
- Aplinkosauga ir rizikos prevencija.

Tarpregioninis bendradarbiavimas

- „INTERREG“ C KRYPTIS: „INTERACT“, „URBACT“, „ESPON“
- Apima visą ES, Norvegiją ir Šveicariją
- Biudžetas – daugiau kaip 445 mln. EUR

Taigi šios teritorinio bendradarbiavimo programos pabrėžia europinį bendradarbiavimo aspektą:

- INTERREG A – pasienio bendradarbiavimas užpildo spragas ir padeda pašalinti dėl valstybės sienų atsiradusias kliūtis;
- INTERREG B – tarpvalstybinis bendradarbiavimas kuria ir vysto visos Europos masto zonas;
- INTERREG C – tarpregioninis bendradarbiavimas regioninės plėtros žinias naudoja visos Europos mastu.

Centras Verein Frau und Arbeit remia moteris, pradedančias savo verslą Zalcburge (Austrija)

Du dešimtmečiai su INTERREG

Pirmą kartą Europos Komisija teritorinio bendradarbiavimo paramą suteikė 1989 m., kai 14-ai bandomųjų projektų grupių pagal **ERDF reglamento 10 straipsnį** buvo skirta apie 21 mln. EUR. Šiais projektais buvo siekiama spręsti struktūrinės plėtros sunkumus pasienio regionuose.

1990 m., remdamasi bandomųjų projektų patirtimi, Komisija sukūrė Bendrijos masto iniciatyvą INTERREG. Iniciatyva **INTERREG I** (1990–1994), kurios tikslas buvo paruošti pasienio regionus kuriant Bendriją be sienų, buvo įgyvendinama vykdant 31 veiklos programą; šiam tikslui buvo skirta 1 082 mln. ekiu. Tais pačiais metais kaip INTERREG programos priedas buvo pradėta įgyvendinti REGEN iniciatyva siekiant sukurti tam tikras trūkstamas transeuropinio transporto ir energetikos tinklo 1-ojo tikslo regionuose grandis.

INTERREG II (1994–1999) sujungė INTERREG I ir REGEN tikslus ir buvo įgyvendinama vykdant 59 skirtingas veiklos programas. Šiai programai buvo skirtas bendras 3 519 mln. ekiu (1996 m. kainomis) biudžetas, kuris buvo paskirstytas trimis aiškiai apibrėžtomis kryptimis: INTERREG IIA (1994–1999, pasienio regionų bendradarbiavimas), INTERREG IIB (1994–1999, energetikos tinklų tiesimas), INTERREG IIC (1997–1999, bendradarbiavimas regioninio planavimo srityje, ypač siekiant užtikrinti tinkamą vandens išteklių valdymą).

INTERREG III (2000–2006) skirtas per 5 mln. EUR biudžetas; ši programa taip pat buvo įgyvendinama trimis kryptimis: vystant pasienio regionų bendradarbiavimą (A kryptis, 53 programos), tarpvalstybinį bendradarbiavimą (B kryptis, 13 programų), tarpregioninį bendradarbiavimą (C kryptis, 4 programos).

2007–2013 m. laikotarpio iniciatyva **INTERREG IV** dabar jau tapo trečiuoju ES sanglaudos politikos tikslu – tai Europos teritorinis bendradarbiavimas. Šiam tikslui skirtas 8,7 mlrd. EUR biudžetas, kuris atitinkamai paskirstytas trimis kryptimis: 6,44 mlrd. EUR – pasienio regionų bendradarbiavimui, 1,83 mlrd. EUR – tarpvalstybiniam bendradarbiavimui ir 445 mln. EUR – tarpregioniniam bendradarbiavimui remti.

2000–2006 m. laikotarpis parodė, kad šios strategijos kryptys labai svarbios. Nors parama buvo skirta daugiau kaip 13 000 projektų, buvo patenkinta tik dalis viso poreikio. Faktiniai skaičiai rodo, kad su 2007–2013 m. laikotarpiu siejami daug didesni lūkesčiai, didesnio masto strategijos, planuojamas didesnis poveikis. Šis naujasis programavimo laikotarpis suteikia galimybę žengti dar vieną žingsnį perkeliant kelionės maršrutu Briuselis–Liuksemburgas–Strasbūras patirtį į kitas teritorinio bendradarbiavimo sritis.

Cooperation objective 2007-2013

Crossborder Cooperation

Crossborder cooperation regions

Structural Funds 2007 - 2013: Transnational Cooperation Areas

Non-EU cooperation areas are indicative only and subject to modification.

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries (NUTS regions)
Other administrative boundaries: Global Administrative Unit Layers (GAUL), FAO

Europos teritorinio bendradarbiavimo grupė

Bendrasis aptarimas INTERACT seminario metu

Europos tarptautinio bendradarbiavimo grupė (*European Grouping of Territorial Cooperation* (ETBG)) yra naujas teisinis instrumentas, kuriuo siekiama stiprinti ir skatinti šalies pasienio regionų, tarpvalstybinį ir tarpregioninį bendradarbiavimą. Skirtingai nuo struktūros, reglamentavusios tokio pobūdžio bendradarbiavimą iki 2007 m., ETBG yra juridinis asmuo, turintis susijusių įgaliojimų ir pareigų. Todėl ši Grupė gali pirkti ir parduoti prekes, be to, samdyti darbuotojus. Dirkas

Petersas, vyriausiasis Regionų generalinio direktorato Teisės padalinio teisininkas, pasakoja mums daugiau.

Q.: Pone Petersai, jūs dalyvavote derybose dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės⁽¹⁾ reglamento. Kodėl Komisija pasiūlė šį Reglamentą?

A.: Komisijos patirtis įgyvendinant bendradarbiavimo programas ir projektus siekia 1990 m., kai buvo pradėta įgyvendinti INTERREG Bendrijos iniciatyva. Dėl skirtingų teisinių ir administracinių sistemų visą šį laiką sklandžiai įgyvendinti programas ir projektus buvo nelengva. Kai kuriuose pasienio regionuose juridiniai asmenys kartu buvo kuriami remiantis dvišalėmis ir trišalėmis sutartimis pagal 1980 m. Madride Europos Tarybos pasirašytą Europos konvenciją dėl pasienio bendradarbiavimo. Tačiau netgi šiuo pagrindu nebuvo įmanoma išspręsti visų

(1) 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1082/2006 dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG), OL L 210, 2006 7 31, p. 19.

Danija ir Švedija bendradarbiauja organų donorystės srityje

problemų, ypač susijusių su pasienio bendradarbiavimu. Daugelyje kitų pasienio regionų, ypač naujosiose valstybėse narėse, tokios sutartys iš viso nebuvo sudarytos. Būtent todėl Komisijos narys Barnier, pats kilęs iš pasienio regiono (Savoijos, Prancūzija), 2004 m. trečiojoje ekonominės ir socialinės sanglaudos ataskaitoje pasiūlė naują teisinį instrumentą, kuris būtų įgyvendintas kaip Europos bendradarbiavimo struktūra. Tuo metu pasiūlytas Reglamento projektas tapo 2007–2013 m. programavimo laikotarpiui rengiamos atnaujintos sanglaudos politikos teisės aktų paketo dalimi.

Q.: Europos teritorinio bendradarbiavimo grupė – kas tai?

A.: ETBG yra naujas pagal Bendrijos teisę veikiantis teisinis instrumentas, kuriam netaikomos tarptautinių teisės aktų, pvz., Madrido pagrindų konvencijos (*Madrid Framework Convention*), nuostatos. Kaip ir bet kurio kito reglamento, jo nereikia ratifikuoti ar vesti derybų dėl dvišalių ar daugiašalių sutarčių, tačiau jis yra privalomas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse. Todėl pats Reglamentas teikia galimybių įvairių valstybių narių regionų ir vietos

valdžios institucijoms, taip pat kai kurioms pagal viešąją teisę veikiančioms institucijoms ar visų tokių institucijų asociacijoms steigti bendras juridinio asmens statusą turinčias grupes bendradarbiavimo programoms ir projektams įgyvendinti.

Q.: ETBG yra geresnė valdymo priemonė nei daugelis kitų, taikomų pagal tarptautinę ar nacionalinę teisę; vis dėlto valstybėms narėms nebuvo lengva šį pasiūlymą priimti. Kodėl?

A.: Išties, turint omeny pagrindinius Bendrijos principus, nelengva suprasti: jei valstybėje narėje esanti savivaldybė gali sukurti bendrą instituciją su kaimynine toje pačioje valstybėje narėje esančia savivaldybe, kad nutiestų autobusų maršrutą ar įkurtų vandens valymo įmonę, arba jei regionas gali tvarkyti parką ar įsteigti regiono plėtros agentūrą kartu su kaimyniniu tos pačios valstybės narės regionu, Bendrijos reglamentas atveria galimybių bendrai dirbti ir su kitomis valstybėmis narėmis Bendrijos mastu. Toks bendradarbiavimas apima ir nediskriminavimo aspektą. Deja, kai kurios centrinės valdžios institucijos bendradarbiavimą su kitomis valstybėmis narėmis vis dar laiko tarptautiniu bendradarbiavimu, nors iš tikrųjų tai yra bendradarbiavimas Bendrijos viduje, arba, jei labiau patinka, – bendroje rinkoje.

Q.: Ar Reglamentas, t. y. jo galutinis variantas, atspindi tą šiek tiek atsargų valstybių narių požiūrį?

A.: Taip, tikrai. Norėčiau paaiškinti tik du didžiausias diskusijas sukėlusius klausimus: pirminiame Komisijos pasiūlyme nebuvo numatyta galimybės pačioms valstybėms narėms tapti ETBG narėmis; taip pat nebuvo numatyta jokio centrinių valdžios institucijų atliekamo *ex-ante* patikrinimo. Nagrinėdami pirmą klausimą mes nusprendėme, kad į šią veiklą būtina įtraukti centrinės valdžios institucijas, nes valstybės narės labai skiriasi pagal institucijoms suteiktus įgaliojimus. Pvz., tokius įgaliojimus, kokius turi Vokietijos žemių *Länder* institucijos, Prancūzijoje turi tik centrinio lygmens institucijos, o regionų valdžios institucijos neturi. Šis aspektas dar labiau išryškėja mažose valstybėse narėse, kuriose regioninio lygmens institucijų iš viso nėra, ir reikiami įgaliojimai suteikiami valstybinių lygmeniu. Svarstant kitą tiek daug ginčų sukėlusį klausimą, tapo visiškai aišku, kad Reglamentą galima priimti tik tada, jei valstybėms narėms bus suteikta teisė vykdyti *ex-ante* kontrolę. Tačiau negalima pamiršti, kad Reglamentu tiesiogiai regioninėms ir vietos valdžios institucijoms suteikta teisė steigti ETBG reiškia, kad, jei įvykdytos visos sąlygos, valstybės narės privalo leisti dalyvauti ETBG. Reglamento 4 straipsnyje nėra pasakyta, kad valstybės narės gali leisti dalyvauti, jei vykdomos tam tikros sąlygos. Čia Komisija dės visas pastangas, kad užtikrintų tinkamą ir veiksmingą Reglamento įgyvendinimą.

Q.: Dėl šio pastarojo su Reglamento įgyvendinimu susijusio klausimo: apie nacionalines perkėlimo taisykles kalbama Reglamente dar net nepradėjus taikyti. Ar šis Reglamentas iš tikrųjų nėra direktyva?

A.: 2007 m. spalio ATVIRŲ DURŲ renginio metu keli seminarai buvo skirti ETBG klausimams. Faktiškai atsitiko taip, kad pageidaujančių dalyvauti Bendrijos ir ne Bendrijos regioninių ir valstybės valdžios institucijų atstovų buvo daug daugiau, nei buvo skirta vietų. Daugelis jų rengėsi steigti ETBG! Taigi kai kurių valstybių atstovai bandė paaiškinti, kodėl jie neinformavo Komisijos dėl priimtų nacionalinių nuostatų (galutinis terminas – iki 2007 m. rugpjūčio 1 d.) dėl veiksmingo reglamento įgyvendinimo, ir teigė, kad šis Reglamentas iš tiesų yra „užslėpta“ direktyva. Faktiškai ETBG reglamentas yra suderintas su kitais Bendrijos reglamentais, nustatančiais juridinio asmens steigimo pagal Bendrijos teisę tvarką ir aiškiai prašančiais valstybių narių priimti nacionalines įgyvendinimo taisykles, susijusias su Europos ekonominių interesų grupėmis, Europos Bendrijų ar Europos korporacijomis. Netgi taikant „normalius“ reglamentus, kaip antai struktūrinių fondų reglamentą⁽²⁾, kai kuriose valstybėse narėse centrinės ir regionų valdžios institucijų funkcijos apibrėžiamos atskiru parlamento teisės aktu. Visiškai aišku, kad Komisija sieks užtikrinti, kad tokias nacionalines taisykles priimtų visos valstybės narės. Tačiau tokių taisyklių nepriėmus, jau nuo 2007 m. rugpjūčio 1 d. valstybės narės negali atimti iš savo regionų reglamentu jiems suteiktos teisės steigti ETBG tik dėl to, kad dar nebuvo

priimtos nacionalinės taisyklės. Tuo reglamento nuostatos skiriasi nuo direktyvos.

Q.: Jei žvelgtume į tai šiek tiek praktiškiau požiūriu – kuriose bendradarbiavimo srityse gali būti naudojamos ETBG?

A.: Mes galime išskirti keturias bendradarbiavimo rūšis, kaip jos išvardytos Reglamente: 1) įgyvendinant teritorinio bendradarbiavimo programas ar 2) iš struktūrinių ar sanglaudos fondų bendrai finansuojamus projektus, 3) vykdant kitus konkrečius bendrai finansuojamus teritorinio bendradarbiavimo veiksmus arba 4) Bendrijos nefinansuojamus veiksmus. Teritorinis bendradarbiavimas apima visas bendradarbiavimo rūšis: pasienio, tarpvalstybinį ir tarpregioninį. Šioms užduotims atlikti ETBG gali įkurti savo struktūrą, turėti savo turto ar samdyti darbuotojus.

Q.: Gal galėtumėte pateikti keletą pavyzdžių?

A.: Įgyvendinant pirmosios rūšies bendradarbiavimą, kai kurios pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą vykdomos programos bus valdomos ETBG, kuri veiks kaip programos įgyvendinančioji institucija (pvz., programa „Grande Région“, apimanti Liuksemburgo apylinkes ir Belgijos, Prancūzijos ir Vokietijos regionus partnerius). Pagrindinis tokios struktūros privalumas tas, kad ETBG kaip savarankiškas juridinis asmuo pasirašys sutartis su pagrindiniais naudos gavėjais, nesvarbu, kur įsisteigęs pagrindinis projektą įgyvendinantis partneris. Bendradarbiavimo projektai (2 tipo) gali būti įgyvendinami pasienio regionuose kursuojančio transporto srityse, apimti sveikatos apsaugos paslaugas pagal bendradarbiavimo tikslo programas arba pagal dvi „nacionalines“ konvergencijos programas. Pagal kitas Bendrijos programas, pvz., Septintąją pamatinę mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programą arba CIP (Konkurencingumo ir inovacijų bendroji programa), gali būti finansuojami dviejų valstybių narių įmonių teikiami bendradarbiavimo projektai (3 tipo). Galiausiai ketvirtąjo tipo projektai gali būti konkretūs projektai, kuriems nebuvo skirtas Bendrijos finansavimas ar valdymo paslaugos – projektai, kuriais sukuriamą nuolat veikianti teisinė tam tikrą pasienio ir kelių valstybių teritorijas apimančio Euroregiono struktūra.

Q.: Baigdami gal galėtumėte daugiau papasakoti, kaip galima įsteigti ETBG?

A.: Būsimieji ETBG nariai turi parengti susitarimą arba įstatus, apie kuriuos būtina pranešti atitinkamoms nacionalinėms institucijoms. Šios per tris mėnesius turi patvirtinti būsimųjų narių dalyvavimą arba pagrįsti savo atsisakymą patvirtinti. Registracijos ar įstatų paskelbimo dieną ETBG įgyja juridinio asmens statusą. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su Regionų komitetu⁽³⁾ ir su naująja INTERACT programa⁽⁴⁾, remia regionus, kurie pageidauja (pasak Komisijos narės Hübner) „žengti radikalų žingsnį pirmyn plėtojant visas pasienio regionų bendradarbiavimo galimybes“, kurias įtvirtino ETBG reglamentas. Norėčiau baigti perfrazuodamas šių metų ATVIRŲ DIENŲ devizą: „ETBG: Įgyvendinti pokyčius!“

(2) Reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, OL L 210, 2006 7 31, p. 25.

(3) www.cor.europa.eu/en/activities/egtc_studies.htm

(4) www.interact-eu.net

„Nuo INTERREG IIIC prie INTERREG IVC – dar vienas žingsnis siekiant Lisabonos ir Geteborgo tikslų“

Michel Lamblin, INTERREG IVC programos direktorius

Europos Komisijos 2007 m. rugsėjį priimtai Naujajai tarpregioninio bendradarbiavimo programai (trumpiau INTERREG IVC) įgyvendinti iš Europos regioninės plėtros fondo 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu bus skirtas bendras 321 mln. EUR finansavimas. Ši programa apima visas 27 valstybes nares, taip pat Norvegiją ir Šveicariją, kurios projekto įgyvendinimą finansuos nacionalinių biudžetų lėšomis. Programos tikslas – sukurti sistemą, kuri leistų valstybių regioninėms ir vietos institucijoms keistis patirtimi visais rūpimais klausimais, tarp jų globalizacijos, demografinių pokyčių, energijos tiekimo ir klimato kaitos.

Pradėjus įgyvendinti šią naująją programą, pagal INTERREG IIIC vykdomi projektai irgi baigiami įgyvendinti. Čia daugiau kaip 2600 partnerių įgyvendina 263 iniciatyvas, juose dalyvauja regionai iš visų ES valstybių narių. Beveik pusė šių veiklos sričių susijusios su ekonomikos plėtra, darbo vietų kūrimo iniciatyvomis, verslininkystės ugdymu, informacine visuomene ir technologinėmis inovacijomis. Buvo pasiekta reikšmingų rezultatų apibrėžiant geriausią ir sektiną patirtį, ypač tokia patirtimi keičiantis regionams.

Tai kas gi laukia naujuoju 2007–2013 m. biudžeto laikotarpiu? Tarpregioninis bendradarbiavimas ir toliau bus plėtojamas pagal INTERREG IVC programą. Pagal šią programą vykdoma veikla pirmiausia remsis IIIC programos, kurios kai kurie aspektai buvo išlaikyti, laimėjimais, taip pat bus siūloma naujų prioritetų ir naujų strategijų.

INTERREG projektas „ChangeLAB“ skatina tokią aplinką tausojančią naudojimą, kad neblogėtų gyvenimo kokybė ir nebūtų kliūčių gerovei didinti

Aš sveikinu šias pastangas tęsti tarpregioninio bendradarbiavimo darbą. Labai svarbu, kad regionų ir vietos institucijos galės ir toliau dirbti kartu ir viena iš kitos semtis patirties. Tai rodo, kad Europos Komisija ir valstybės narės pripažįsta, kad tarpregioninis bendradarbiavimas padeda kurti tobulesnes regionų strategijas. Atsižvelgus į tai, kad regionai gali daug prisidėti – jei tik jiems tinkamai padedama – prie Lisabonos ir Geteborgo tikslų įgyvendinimo, tai ypač svarbu.

Lisabonos ir Geteborgo tikslai: pagrindiniai INTERREG IVC ramsčiai

Lisabona ir Geteborgas, išgarsėję po šiuose miestuose atitinkamai 2000 ir 2001 m. vykusių Europos Vadovų Tarybos susitikimų, šiandien asocijuojasi su labai plataus masto ES konkurencingumo didinimo ir darnaus augimo strategija. Ypač daug dėmesio buvo skiriama ekonomikos (Lisabona) ir aplinkosaugos (Geteborgas) kryptims, ir siekiant šių tikslų kaip svarbiausi partneriai buvo įvardyti regionai.

Todėl ateityje bus išskiriami du svarbiausi prioritetai: inovacijos ir žinių ekonomika bei aplinkosauga ir rizikos prevencija. Pagal šiuos prioritetus buvo išskirtos devynios potėmės; apie 55 % bendro 321 mln. EUR biudžeto buvo skirta pirmojo prioriteto temoms (ekonomika) ir 39 % biudžeto – antrojo prioriteto temoms (aplinkosauga). 6 % bendro biudžeto lėšų bus panaudotos programų techninei pagalbai. Šiuo metu maždaug 75 % visos INTERREG IIIC veiklos sudaro klausimų, priskiriamų šioms prioritetams, sprendimas.

Įgyvendinant INTERREG IIIC programą buvo išskirti keturi administraciniai regionai, o INTERREG IVC įgyvendina viena vadovaujančioji institucija (Šiaurės-Pa de Kalė regionas) ir Prancūzijos Lilio mieste įsikūręs Jungtinis sekretoriatas. Kaip projektų ir regionų kontaktiniai punktai visoje Europoje veikia keturi informaciniai biurai – Rostoke (Vokietija), Katovicuose (Lenkija), Valensijoje (Ispanija) ir pačiame sekretoriate Lilyje.

Pagal INTERREG IVC programą pagalba gali būti teikiama dviem būdais: per regioninių iniciatyvų projektus, kurių pagrindinis tikslas – keistis patirtimi ir perteikti geriausią ir sektiną praktiką, taip pat įgyvendinami kapitalizacijos projektai, apimantys ir greitai įgyvendinamus (*fast track*) projektus, kuriais siekiama pačiu veiksmingiausiu būdu rezultatus ir geriausią patirtį perkelti į pagrindines programas.

Susidomėjimas INTERREG IVC programa labai didelis, ir yra keli būdai, kuriais Jungtinis techninis sekretoriatas gali padėti pareiškėjams – jis kuria dažniausiai užduodamų klausimų skyrelį, organizuoja seminarus pareiškėjams, teikia asmenines konsultacijas. Visą informaciją galima rasti ir įsikelti iš INTERREG IVC tinklavietės.

INTERREG IVC

Pagrindinė veikla: tarpregioninis bendradarbiavimas

EU įnašas (ERPF): 321 mln. EUR

Dalyvaujančios šalys: 27 ES valstybės narės, Norvegija ir Šveicarija

Vadovaujančioji institucija: Šiaurės-Pa de Kalė regionas (Prancūzija)

Kontaktai: info@interreg4c.net (<http://www.interreg4c.net>)

„Nuo URBACT I prie URBACT II: nauja miestų bendradarbiavimo ir mainų era“

Anne-Laure Guignard, URBACT, už ryšius atsakinga pareigūnė

URBACT iniciatyvinę programą sukūrė Europos Komisija ir 14 valstybių narių kaip priemonę URBAN I ir II programose dalyvaujantiems miestams plėtoti galimybes keistis patirtimi. Nuo 2004 m. gegužės 1 d. visi naujų valstybių narių miestai taip pat gali dalyvauti šioje programoje; pagrindinis jos tikslas – apibendrinti išmoktas pamokas ir skleisti informaciją ir žinias visiems Europos miestams.

URBACT I 2002–2006: laboratorija sunkumų patiriančioms teritorijoms

URBACT I programoje dalyvavo 230 miestų, iš kurių trečdalis buvo iš naujų valstybių narių. Įgyvendinant šią programą daugiausia buvo siekiama kurti ir plėtoti teminius tinklus ir darbo grupes, kurie padėtų spręsti miesto teritorijų regeneravimo, vietos plėtros, pilietybės, jaunimo problemų ir pan. klausimus.

- **20 teminių tinklų** kuriami konkrečiomis miestų plėtros politikos temomis pagal integruotas strategijas: kuriama kiekvieno tinklo strategija,

apibrėžiami pagrindiniai klausimai ir sudaromi konkretūs praktiniai projektai.

- **8 teminės darbo grupės** 18 mėnesių laikotarpiui įtraukė į praktinę veiklą praktikus, ekspertus, mokslo tyrėjus, padėjusius spręsti konkrečius ypač Europos miestams ir pagal Bendrijos prioritetus apibrėžtus aktualius klausimus.
- **Žinių perdavimas (pvz., parama miestų iniciatyvoms)** daugiausia skirtas naujosios valstybės narėms; pagal šią iniciatyvą integruotos miestų strategijos srityje patirties turintys ekspertai padeda dalyvaujantiems miestams apibrėžti ir plėtoti miestų plėtros strategijas (dalyvavo 43 miestai iš 8 šalių).
- **Kapitalizacijos priemonės** yra tam tikros vietos veikėjams suteikiami įrankiai ir išteklių: teminiai tinklaviečių skyriai, įvairias temas apimančios darbo grupės, teminės konferencijos.

URBAN II mugė Dortmunde-Nordštate (Vokietija)

URBACT II 2007–2013: naujas iššūkis

Ši nauja veiklos programa patvirtinta 2007 m. spalio 2 d., o apie oficialią URBACT II įgyvendinimo pradžią paskelbta Berlyno konferencijoje lapkritį. Šios naujosios programos prioritetai atitinka Lisabonos ir Geteborgo tikslus darnaus miestų vystymo srityje ir Komisijos paskelbtos naujosios iniciatyvos „Regionų ekonominiai pokyčiai“ idėjas.

Teminiai prioritetai apibrėžiami taip:

1 prioritetas: Miestai – ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo varikliai

- skatinti ir remti verslumą;
- plėtoti ir skatinti inovacijas ir žinių ekonomiką;
- skatinti užimtumą ir ugdyti žmogiškąjį kapitalą.

2 prioritetas: Patrauklūs ir harmoningi miestai

- integruotas neturtingiausių ir su nuskurdimo pavojumi susiduriančių regionų vystymas;
- socialinė integracija;
- miestų aplinka.

URBACT II programos įgyvendinimo strategija siek tiek platesnė nei URBACT I. Šioje programoje gali dalyvauti visi ES, Norvegijos ir Šveicarijos miestai, taip pat regionų valdžios institucijos ir universitetai.

Kad padidėtų pokyčių poveikis ir sustiprėtų jų pavyzdinis pobūdis, kiekvienas programoje dalyvaujantis miestas įsipareigoja sudaryti **vietos paramos grupę**, kuri parengs **vietos veiksmų planą**. Į teminius tinklus ir darbo grupes bus siekiama įtraukti kuo daugiau veiksmų programų **vadovaujančių institucijų**. Šiuo metu paskelbtas kvietimas teikti pasiūlymus dėl teminių tinklų ir darbo grupių kūrimo.

Taip pat bus kuriami teminiai poliai, kurie turėtų užtikrinti, kad programos dalyviai kuo veiksmingiau pasinaudos prieinama informacija. Bus steigiami nacionaliniai informacijos platinimo biurai, o įvairiose valstybėse narėse organizuojamos regioninės konferencijos, kurių pagrindinis tikslas – sudaryti sąlygas URBACT II programos ir vietos veikėjams keistis informacija.

URBACT II

Pagrindinė veikla: keitimasis integruotos miestų plėtros patirtimi tarpvalstybiniu mastu

ES indėlis (ERPF): 53 319 170 EUR

Dalyvaujančios šalys: 27 ES valstybės narės, Norvegija ir Šveicarija

Vadovaujančioji institucija: Prancūzijos miestų plėtros politikos ministerija

Kontaktai: www.urbact.eu

Vienos miesto (Austrija) renovacija

„INTERACT: skatinant gerą bendradarbiavimo programų valdymą“

Sarah Hayes, INTERACT vadovaujančiosios institucijos vadovė

Iniciatyva INTERACT (*INTERREG aktyvinimas, bendradarbiavimas ir sklaida*) skirta institucinėms ir kitoms suinteresuotoms šalims, atsakingoms už vadovavimą

Europos teritorinio bendradarbiavimo programoms ir už tokių programų įgyvendinimą. INTERACT užtikrina paramą ir teikia konsultacijas visą programos įgyvendinimo laikotarpį – taip siekiama užtikrinti veiksmingą programos valdymą.

Įgyvendinant INTERACT daugiausia dėmesio skiriama valdymo technikai, sprendžiami su strategine orientacija susiję klausimai, kuriami institucijų ir teminiai tinklai. Siekama bet kada nuosekliai atsižvelgti į vartotojo požiūrį ir kuo daugiau vartotojų įtraukti į programos įgyvendinimo veiklą, iniciatyva INTERACT kuria ir tobulina keitimosi žiniomis ir informacija ciklą – tai būdas vieniems iš kitų pasimokyti, mokytis kartu, stiprinti teritorinį bendradarbiavimą.

Naujuoju programavimo laikotarpiu, apimančiu 2007–2013 metus, visos Europos teritorinio bendradarbiavimo programos susidurs su naujais iššūkiais, turės prisitaikyti prie vis didėjančios nacionalinių teisės aktų reikšmės. Vykdamas programas vis daugiau pastangų reikės Lisabonos ir Geteborgo dienotvarkę įgyvendinti. Kai kuriose bendradarbiavimo srityse naujų sunkumų kyla dirbant su šalimis kandidatėmis,

veiksmingumo didinimo būdų, kurti programas, kurios padėtų geriau pasirengti šioms naujoms iššūkiams. INTERACT ir toliau siūlys naujų produktų ir paslaugų, skirtų padėti šiuose procesuose dalyvaujančioms institucijoms ir kitoms susijusioms šalims. Trys pagrindiniai INTERACT tikslai tokie:

- prisidėti prie programos valdymo veiksmingumo didinimo;
- padidinti programos vykdymo veiksmingumą;
- skatinti techninių žinių perdavimą ir keitimąsi žiniomis tarp programų ir veiklos pagal kryptis dalyvių.

Siekiant šių tikslų programa INTERACT bus įgyvendinama pagal naują regionų pagrindu sukurta strategiją: programų įgyvendinimui vadovaus INTERACT Vienos sekretoriatas, o ryšiai bus palaikomi per keturis INTERACT informacinius biurus, įsikūrusius Valensijoje (Ispanija), Viborge (Danija), Vienoje (Austrija) ir Turku (Suomija), kurie aptarnaus regionų pasienio ir tarptautinio bendradarbiavimo programas įgyvendinančias grupes.

Pagrindinės programos INTERACT sritys tokios: programų ir finansų valdymas, projektų valdymas ir parama projektų įgyvendinimui, INTERREG veiklos veiksmingumo didinimas, strateginis programų planavimas, auditas ir kontrolė, stebėsenos ir vertinimas, ryšių palaikymas, bendradarbiavimas su išorės šalimis.

Įgyvendinant pirmąją INTERACT programą buvo sukurta nemažai naujų produktų ir paslaugų, kuriuos perims ir naujam programavimo laikotarpiui pritaikys naujoji programa. Rengdama seminarus, konferencijas, teikdama konsultacines paslaugas, leisdamą parankinę literatūrą ir internetu naudojamas priemones, iniciatyva INTERACT sieks palengvinti ir supaprastinti kasdienį Europos teritorinio bendradarbiavimo programų valdymą.

Daugiau informacijos ir numatomi renginiai:
www.interact-eu.net

INTERACT II

Pagrindinė veikla: informavimas apie Europos teritorinį bendradarbiavimą

ES indėlis (ERPF): 34 033 512 EUR

Dalyvaujančios šalys: 27 ES valstybės narės, Norvegija, Šveicarija ir kaimyninės valstybės

Vadovaujančioji institucija: Austrijos federalinė kanceliarija

Kontaktai:

interact@interact-eu.net (www.interact-eu.net)

INTERACT seminaras Budapešte (Vengrija)

potencialiomis šalimis kandidatėmis ir naujosiomis valstybėmis narėmis.

Tiek naujai įsteigtos, tiek daugiau patirties turinčios institucijos turės ieškoti inovacinių veiklos

„ESPON: suprasti erdvinę Europos raidą“

Peter Mehlbye, ESPON koordinacinio padalinio direktorius

2002 m. pradėta įgyvendinti programa „Europos erdvinio planavimo stebėjimo tinklas“ (ESPON) – iš struktūrinių fondų finansuojama programa, specialiai sukurta vystymosi Europos teritorijoje

dinamai stebėti. Svarbiausi nagrinėjami klausimai yra teritorinės struktūros, tendencijos, perspektyvos ir ES politikos poveikis Europos Sąjungai. Pagal šią programą rengiama lyginamoji Europos miestų ir regionų informacija, padedanti apibrėžti naujas politikos kryptis, skatinanti augimą ir darbo vietų kūrimą.

Siekiant surinkti iliustracinės medžiagos ir duomenų apie Europos įvairovę, pagal pirmąją ESPON programą buvo vykdomi keli taikomųjų tyrimų projektai ir studijos. Į rangovus pasitelkus tarpvalstybines projektų grupes buvo įgyvendinti 34 taikomųjų tyrimų projektai. Juos įgyvendinant dalyvavo per 130 Europos institucijų ir 600 tyrėjų, daugiausia Europos erdvinio planavimo mokslo bendruomenės atstovų.

Per labai trumpą laikotarpį ESPON programa parengė ir surinko labai svarbios naujos informacijos apie erdvinio planavimo mokslo tendencijas, ES politikos poveikį, plėtros galimybes ir ateities vystymosi Europos teritorijoje gaires. Su ESPON rezultatais buvo supažindinti politikos formuotojai, suinteresuotos šalys ir kiti asmenys, besidomintys Europos erdvinio planavimo raida. Duomenys, rodikliai ir žemėlapiai skelbiami ESPON tinklalapyje ir įvairiuose ESPON leidiniuose.

ESPON rezultatais buvo naudojamosi kuriant politikos kryptis, ypač Europos lygiu, jais vis dažniau remiamasi kuriant nacionalines ir regionų strategijas. Kaip ypač naudingi ESPON rezultatai pripažinti plėtojant tarpvalstybinio ir pasienio regionų bendradarbiavimo veiklą. Vis labiau pripažįstama, kad, vertinant regionų, miestų ar didesnių teritorijų plėtros perspektyvas, būtina atsižvelgti į bendras visos Europos plėtros tendencijas.

Naujoji programa ESPON 2013

Naujoji programa ESPON 2013, numatyta pradėti įgyvendinti jau nuo 2008 m. sausio, užtikrins veiklos tęstinumą ir, konsoliduojant Europos erdvinio planavimo stebėjimo tinklo veiklą, pasiūlys inovacinę požiūrį.

Jos misija – prisidėti kuriant su teritorine sanglauda ir harmoningu Europos teritorijos planavimu susijusią

politiką. Bus analizuojamos kelios socialinės ekonominės su aplinkosauga ir kultūros klausimais susijusios temos. Sprendimus priims politikos formuotojai, o per artimiausius 7 metus bus surinkta lyginamoji informacija, įrodymai, analizės ir scenarijai – tai turėtų skatinti labiau integruotą regionus, miestus ir didesnes teritorijas apimančią analizę. Tai padės mobilizuoti teritorijose surinktą kapitalą, išnaudoti dar vis per menkai naudojamus išteklius ir taip prisidės prie Europos konkurencingumo didinimo, Europos teritorinės sanglaudos ir bendradarbiavimo stiprinimo.

Tikslinė analizė palaikant regionų ir miestų partnerystės ryšius

Mūsų siūloma naujovė pagal programą ESPON 2013 yra tikslinė analizė, atliekama atsižvelgiant į vartotojų poreikius. Tokia strategija stiprinant partnerystės su įvairiomis suinteresuotomis grupėmis ryšius padeda aktyviau išnaudoti turimus analizių rezultatus. Siekiama didinti supratimą apie didesnę erdvinę kontekstą, pateikti palyginimų su kitomis teritorijomis, regionais ir miestais, sukurti naują plėtros dinamiką papildant ją Europos aspektais, vykstančias diskusijas papildyti naujomis žiniomis.

Daugiau informacijos ir planuojami renginiai:
<http://www.espon.eu/>

Programa ESPON 2013

Pagrindinė veikla: Europos erdvinio planavimo stebėjimas

ES indėlis (ERPF): 47 000 000 EUR

Dalyvaujančios valstybės: 27 ES valstybės narės, Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija

Vadovaujančioji institucija: Liuksemburgo vidaus reikalų ir erdvinio vystymo ministerija

Kontaktai: info@espon.eu (<http://www.espon.eu/>)

Svarbios erdvinio planavimo tendencijų naujienos

„INTERREG IVA“ EMSO ir DOLARTO REGIONUOSE

Y4I – Skatinant jaunuosius inovatorius

Bendra vertė: 679 490 EUR
ES indėlis: 412 665 EUR

„Jaunimas už inovacijas (Y4I)“ yra bandomasis projektas, skirtas jaunimo mokymams organizuoti įvairiomis su inovacijomis susijusiomis temomis. Šio projekto tikslas – ugdyti projekte dalyvaujančių regionų inovacinius gebėjimus, rengti MVĮ kvalifikuotus darbuotojus, gausinti ir plėsti jų žinias apie tyrimų vykdymo taisykles ES lygmeniu. Bandomuoju laikotarpiu (2005 m. spalio–2007 m. birželio) Y4I projektą įgyvendino Vėzerio-Emso regionas (Vokietija) kartu su Andalūzija (Ispanija), Liublino (Lenkija), Šiaurės Karijijos (Suomija), Pietų Egejo (Graikija) ir Aukštutinės Austrijos (Austrija) regionais. Projektas buvo finansuojamas pagal INTERREG IIIC programą „Pasienio regionų pokyčiai“. Vykdamas šį projektą 23 mokyklose ir universitetuose (iš viso šešiuose regionuose) buvo įdiegta inovacinė mokymo programa. Jaunieji mokslininkai parėngė 52 tiriamuosius projektėlius visiems pasienio regionams bendrai rūpimais klausimais. Y4I kaip pasienio regionų projektas bus tęsiamas įtraukiant Nyderlandų ir Vokietijos regionus, jo veiklą finansuos Emso-Dolarto regionas (INTERREG IVA).

Daniel Kipp, projekto vadovas, Oldenburgo informacijos centras „Europe Direct“, atstovaujantis bendrovei „Dieter Meyer Consulting GmbH“
kipp@eurooffice.de
www.y4i.net

„INTERREG IIIA“ – OBERHEINAS-MITĖ-PIETŪS

Trijų valstybių pėsčiųjų ir dviratininkų tiltas

Bendra vertė: 8 259 863 EUR
ES indėlis: 1 680 000 EUR

„Trijų valstybių tiltas sujungė Veilio prie Reino (Vokietija) bendruomenę su Huningo (Prancūzija) miesteliu, esančiu kitoje Reino pusėje, netoli Bazelio (Šveicarija), kuris ir davė tiltui pavadinimą. 248 m ilgio tiltas šiandien yra ilgiausias pasaulyje kabantysis pėsčiųjų ir dviratininkų tiltas. Oficialiai jis buvo atidarytas 2007 m. kovo 30 d. Birželio pabaigoje surengė dviejų dienų šventę abiejose Reino pusėse gyvenančių vietos bendruomenių gyventojai šventė tilto atidarymą. Šioms pasienio regionų gyventojų bendruomenėms tiltas jau tapo Prancūzijos ir Vokietijos draugystės simboliu, gausiai turistų lankoma vieta, o dėl formos, primenančios vaivorykštę, taip pat ir taikos simboliu.“

Wolfgang Dietz, Veilio prie Reino miesto meras
Roland Igersheim, „Communauté de Communes des Trois Frontières“ pirmininkas.
stadt@weil-am-rhein.de

INTERREG IIIA VELSAS/AIRIJA

„Celtic enterprises“: verslininkystė švietimo įstaigose

Bendra vertė: 1 305 549 EUR
ES indėlis: 962 765 EUR

„Verslumo idėjas vakarų Velso ir šiaurės rytų Airijos mokyklose skatino ir reklamavo „Celtic Enterprises“ įmonės ir supažindino auditoriją su tikrąja verslo patirtimi. Iš 5 mokinių sudarytos grupės turėjo įsteigti po vadinamąją tikrą įmonę ir dirbti joje iki 6 mėnesių, kad įgytų įgūdžių, reikalingų tikram verslui plėtoti. Sėkmingai veikiančios įmonės dalyvavo bendrajame metiniame Velso/Airijos konkurse, be to, buvo aktyvios verslo mainų programos dalyvės. Naudodami įvairiausias priemones, tarp jų – ir vaizdo konferencijos kanalus, aktyviai tarpusavyje bendravo visų mokyklų mokiniai. Dalyvaudami specialius poreikius atitinkančiose programose naujų verslo pagrindų dėstymo įgūdžių įgijo ir mokytojai. Karjeros konsultantai į savo profesinio orientavimo programas įtraukė klausimų iš įmonės veiklos, todėl projektas sukūrė koordinuotas ir visų amžių klausytojams pritaikytas verslo mokymo programas, skirtas mokykloms ir koledžams, pagrindus. Dabar partneriai planuoja perkelti šį labai sėkmingą pasienio regionuose įgyvendintą projektą ir į kitas ES valstybes pagal INTERREG IVA ir INTERREG IVC programas.“

Philip Drakeford, Švietimo skyriaus direktorius,
„Careers Wales West“
philipdrakeford@cwwest.co.uk

INTERREG IIIA LIETUVA/LENKIJA

VIDEOCOM: pasienio regionų video-technikos mokykla

Bendra vertė: 69 160 EUR
ES indėlis: 51 870 EUR

„Pagal VIDEOCOM projektą organizuojami mokymo renginiai ir tiekama videotechnika Gdanskio, Klaipėdos ir Olštyno universitetų studentams ir dėstytojams. Įgūdžių, reikalingų kuriant kino filmus, iš viso įgis 36 dalyviai. Jie mokysis rašyti filmų scenarijus, filmuoti, redaguoti medžiagą. Iš tokios mokymo programos jie geriau supras, kaip kuriami filmai – tikimasi, kad tai juos paskatins aktyviau naudotis šiomis priemonėmis skleidžiant informaciją apie savo universitetus, miestus ir regionus. Įgyvendinant šį projektą bus sukurti keturi filmai: „Mokslo žmonės“, „Smulkiųjų verslo problemos ir vystymosi perspektyvos“, „Ekologiški energijos šaltiniai“ ir „Agroturizmo ūkiai.“

Jerzy Olak, projekto koordinatore, Olštyno Varmijos Mozūrų universitetas
jerzy.olak@uwm.edu.pl

Prancūzijos ir Belgijos teritorinis bendradarbiavimas

Naikinant sienas

Šimtai partnerystės ryšių sveikatos apsaugos, kultūros, technologijų, aplinkosaugos, pilietybės ir kitose srityse. Prancūzijos ir Belgijos pasienio regionų bendradarbiavimas nuo PACTE iki INTERREG IV vystomas tikrai sėkmingai.

Visiems prieinamas kultūrinis turizmas – svarbiausias Miestų tvirtovių tinklo projekto uždavinys

„Žinoma, tai buvo labai sunkus darbas!“ – šūkteli Henri Lewalle'is, *Alliance nationale des Mutualités chrétiennes* (Nacionalinis krikščioniškosios savitarpio pagalbos bendrijų aljansas), didžiausios Belgijos sveikatos draudimo bendrovės pareigūnas, atsakingas už Europos reikalus ir pasienio regionų bendradarbiavimą. „Sveikatos apsauga yra labai sudėtinga ir politizuota sritis, - aiškina ponas Lewalle'is. – Be to, tai labai pažengęs sektorius, kuriame dirba ypač aukštos kvalifikacijos darbuotojai. Pasiiekti bendrą sutarimą šioje srityje kartais būna nepaprastai sunku, tačiau galutinis rezultatas būna vertas pastangų.“

Apie Prancūzijos ir Belgijos pasienio regionų bendradarbiavimą sveikatos apsaugos srityje Lewalle'is galėtų kalbėti be galo be krašto – juk šį projektą jis koordinavo ištisus 15 metų. „Aš nenoriu girtis, bet mes esame vieni labiausiai pažengusių Europoje. Viskas prasidėjo dešimtajame dešimtmetyje nuo PACTE projekto, kuris apėmė Heno, Šiaurės-Pa de Kalė ir Pikardijos regionus, o vėliau perėjo į pirmąjį INTERREG etapą. Susirinkome su mūsų draugais prancūzais ir paklausėme vieni kitų: „Ką galėtume nuveikti kartu?“ Iš pradžių tikrai

Projekto „Mabiolac“ uždavinys – kurti naujas biologiškai skylančias medžiagas iš pieno rūgšties

negalvojome, kad sveikatos apsauga būtų tinkamas tokio bendradarbiavimo sektorius – juk tai valstybės narės atsakomybė. Tačiau vėliau į šį klausimą pažvelgėme kaip į pasienio regionų bendradarbiavimo projekto objektą ir užsibrėžėme tikslą pasirūpinti, kad pasienio regionų gyventojai galėtų naudotis tokiomis pat kokybiškomis sveikatos apsaugos paslaugomis, kaip ir pasienio darbuotojai.“

Prancūzijos ir Belgijos gyventojų sveikatos būklės stebėjimo stotis

Prancūzijos ir Belgijos gyventojų sveikatos stebėjimo stotis buvo pirmasis bendradarbiavimo projektas sveikatos apsaugos srityje, ir pradinis tikslas buvo apžvelgti Belgijos ir Prancūzijos gyventojų sveikatos apsaugos sistemos teikiamas paslaugas. Tačiau 1992 m. profesorius Moutono, tarptautinio infekcinių ligų, kaip antai AIDS ir SARS, specialisto iniciatyva buvo pradėtas ligoninių *Tourcoing* ir *Mouscron* bendradarbiavimo projektas; nuo vienos iki kitos ligoninės – vos keli šimtai metrų, tačiau jas skiria siena. Projektu buvo siekiama suteikti galimybę šalia valstybės sienos gyvenantiems žmonėms pasinaudoti gretimoje valstybėje esančios sveikatos apsaugos įstaigos patirtimi konkrečioje srityje: AIDS gydymo paslaugomis – *Tourcoing* ligoninėje ir inkstų nepakankamumo specialistų paslaugomis – *Mouscron* ligoninėje. 1992 m. šios dvi sveikatos apsaugos įstaigos pasirašė pirmąjį INTERREG susitarimą, kuris veikia ir šandien: kasmet *Mouscron* atlieka hemodializės procedūras 300 Belgijos ir Prancūzijos pacientų, o *Tourcoing* teikia gydymo paslaugas 800 AIDS sergančių šių šalių pacientų. Pagal kitus susitarimus panašios paslaugos bus teikiamos kitomis ligomis sergantiems ligoniams kituose pasienio regiono teritorijose. „Visi mūsų sudaromi susitarimai ištis leidžia pasinaudoti sukurta ekonomika, daugiausia dėl papildančio mūsų darbo pobūdžio. Be to, racionaliai išnaudojame brangią įrangą, o sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos bendradarbiauja abipusiškai naudingu pagrindu, – sako Lewalle'is. - Šią partnerystę norėjome perkelti į INTERREG II. 1999 m. sukūrėme Prancūzijos ir Belgijos sveikatos stebėjimo stotį, kuri šandien šiame pasienio regione jungia visas sektoriuje veikiančias suinteresuotas šalis (Prancūzijos sveikatos draudimo fondai, Belgijos savitarpio pagalbos bendrijos ir gydytojų asociacijos) – iš viso 55 narių institucijas.“

2002 m. sveikatos stebėjimo stotis tapo pagal INTERREG III veikiančia Europos ekonominių interesų grupe (EEIG). Šiuo teisiniu pagrindu 2005 m. rugsėjo 30 d. buvo sudarytas Prancūzijos ir Belgijos susitarimas dėl pasienio regionų bendradarbiavimo sveikatos apsaugos srityje principų. Tai buvo pirmasis tokio pobūdžio susitarimas Europoje. „Tiesiog nuostabu, kad INTERREG projektas sudarė galimybių sudaryti tarpvalstybinį susitarimą. Be to, tai tik pradžia...“

Sveikatos stebėjimo stotis atvėrė duris kitiems labai svarbiems bendradarbiavimo projektams, pvz., TRANSCARDS: dabar 50 000 Tjerašo (Thiérache, Prancūzijos ir Belgijos pasienio kaimo vietovių regionas) gyventojų nepaisydami tautybės gali kreiptis į septynias Prancūzijos ir Belgijos ligonines ir gauti gydymą. Šis projektas paskatino įgyvendinti dar vieną projektą – Pasienio regiono zonų, kuriose organizuotai naudojamos sveikatos priežiūros paslaugomis (ZOAST), – leidžiantį ambulatorines ir stacionarias sveikatos priežiūros paslaugas pasienio gyventojams teikti abipus sienos. Kad gautų tokias paslaugas, pacientams nebereikia turėti jokio išankstinio leidimo – pakanka parodyti sveikatos draudimo kortelę, ir dėl kortelių skaitytuvų sąveikumo, kurį užtikrina programinės įrangos SIS (Belgija) ir Vitale (Prancūzija) sistemos, kortelė lengvai identifikuojama. Šiuo metu veikia dvi ZOAST programos. Pasienio regione, apimančiame Valonijos ir Prancūzijos Ardėnų kraštą, įgyvendinamas ZOAST projektas įtraukia kai kuriuos anklavus, kurių gyventojams lengviau pasiekti užsienio sveikatos priežiūros įstaigą nei savo šalies – pvz., Prancūzijos

„Mini-Usines“ – pasienio regiono mokymo programa

Živė ir Fiumė regionuose Dinano (Belgija) gyventojai gali gydytis tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip ir Prancūzijoje. Šia programa naudojasi apie 180 000 šių rajonų gyventojų. Dar kitas ZOAST projektas apima Mukrono, Turkueno, Rubė ir Vatrelo miestus. Jis taikomas keturiuose ligoninėse, ir pagal šį projektą paslaugos teikiamos maždaug 300 000 žmonių.

„Ilgainiui įgyvendindami įvairius INTERREG etapus nuo susitarimų dėl konkrečių ligų (pvz., AIDS, inkstų nepakankamumas ir kt.) perėjome prie organizuotos sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sistemos (pvz., TRANSCARDS, ZOAST, greitosios medicinos pagalbos paslaugos). Dabar norime sukurti plataus masto pasienio regionuose teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų tinklą, kuriuo galėtų naudotis visi šiame regione gyvenantys žmonės. Kadangi INTERREG ir Europos teisės aktai tokius susitarimus labai aktyviai skatina, tai visiškai realus tikslas.“

Gydant istorijos žaizdas

Naikinant sienas tenka rinkti ir saugoti kartais labai audringos istorijos paliktą paveldą, kurį liudija daugybės citadelėlių ir kitokių tvirtovių griuvėsių. Šia prasme Miestų tvirtovių tinklas (*Network of Fortified Towns*), padedamas INTERREG, buvusias karinių konfliktų zonas pavertė susitikimų vietomis.

„Iš pradžių, – sako Solange'as Leclercqas, Šiaurės-Pa de Kalė pakrantės (Prancūzija) zonos koordinadorius, – suinteresuoti Gravelino veikėjai, išnaudodami gausų buvusių tvirtovių paveldą, norėjo sukurti imituotas sąsajas su gretimų Belgijos ir Jungtinės Karalystės, ypač Vakarų Flandrijos ir Kento regionų, miestais tvirtovėmis.“ Vėliau šis noras buvo įkūnytas 1996 m. paskelbtame INTERREG II projekte, kurį 2000–2006 m. pratęsė INTERREG III, ir šiuo metu jį įgyvendina trys partneriai: Vakarų Flandrijos provincija (projekto vadovas), Prancūzijos institucija *Syndicat mixte de la Côte d'Opale* ir Kento grafystės taryba. Iš pradžių projektas jungė 17 lankytinų vietų, iki 2007 m. jų buvo jau 25. Konkrečiai šį projektą įgyvendina jungtinės pasienio regionų grupės ir konkrečių projekte dalyvaujančių vietovių iniciatyvų, kuriomis siekiama atitikti šios programos tikslus, vykdytojai. „Du lemiami šio projekto sėkmės veiksniai buvo INTERREG paskolos ir dalyviai: tiesa, projektas būtų buvęs vykdomas ir be paskolų, tačiau nebūtų tiek daug pasiekęs.“ Šalių bendradarbiavimas buvo ne vienintelis iššūkis: „Vienas INTERREG pranašumų mums, prancūzams, buvo tas, kad jis padėjo miestams ar net vienos vyriausybės organizacijos departamentams geriau dirbti kartu.“

3 klausimai

Jeanui-Pierre'ui Robbeetsui,

Valonijos regiono Tarptautinių
ryšių departamento generaliniam
inspektoriui

• **Kaip jūs įvertintumėte beveik du Belgijos ir Prancūzijos pasienio regionų bendradarbiavimo dešimtmečius?**
Esu labai patenkintas jo rezultatais, ir tam tikri programos INTERREG, kurioje dalyvaujame jau nuo 1990 m., etapai buvo vykdomi labai sklandžiai. Administravimo požiūriu mums dar neteko taikyti automatiško įsipareigojimo anuliavimo taisyklės⁽¹⁾. Dar svarbiau, kad visose srityse buvo įgyvendinta daugybė projektų. Daugelį jų buvo įmanoma įgyvendinti tik dėl labai gerai koordinuotos veiklos ir partnerystės ryšių. Žinoma, pačiame pasienio regione galima rasti daugiau bendradarbiavimo kai kuriose srityse galimybių nei kitur.

• **Ar bendradarbiavimas yra inovacijų šaltinis?**
Inovacijos yra esminė pažangos sąlyga: sienų naikinimas jau savaime yra didžiulė naujovė! Pasienio regionus apimančios iniciatyvos, kaip antai keitimasis technologijomis, bendri turizmo biurai, galimybės naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir iš vienos į kitą valstybę kursuojantis viešasis transportas, taip pat yra inovacinės idėjos.

• **Koks, jūsų manymu, yra tokio bendradarbiavimo sėkmės receptas?**

Pirmiausia būtinas tam tikras nusiteikimas: privalote norėti pasiekti sėkmę kartu. Tam tikrų įsipareigojimų dėl projekto turi prisiimti politikai. Be to, turite labai gerai susipažinti su partnerių administracine struktūra. Pagaliau privalote laikytis visiško skaidrumo ir sugebėti pritraukti piliečių. Ne dėl to, kad tai būtų kilnus poelgis, o kad pasirūpintumėte piliečių galimybe tapti projekto šeiminkais ir taip parodytumėte, kad Europa aktyvi ir vietos lygmeniu.

(1) Pareiža grąžinti Komisijai visas paskolų lėšas, kurios nebuvo panaudotos per dvejus metus nuo suteikimo dienos.

Vienas iš pagrindinių INTERREG III projekto tikslų (skirta apie 11 218 000 EUR, iš kurių 3 404 000 buvo ERPF lėšos) – skatinti plačiau naudoti naujas technologijas. Trijų regionų miestuose, dalyvaujančiuose bandomuosiuose projektuose, buvo išbandytos įvairios audiogidų sistemos, ir galiausiai buvo pasirinkta mobiliuoju telefono ryšiu veikianti sistema, kuri pirmiausia buvo išbandyta Menene (Flandrija). Be to, buvo sukurta ekskursijos su gido tekstu priemonė ir tinklalapis (www.fortifications.org), puikiai papildę įvairiomis kalbomis išleistus vadovus, lankstinukus trimis kalbomis ir gausybę spausdintinės medžiagos. Kitas prioritetas – uždavinys – kuo didesniai skaičiui žmonių, ypač neigalinių, sudaryti galimybių aplankyti istorines vietas: „*Tai buvo ledkalnio nematoma dalis, milžiniško masto užduotis, duodanti vos pastebimų rezultatų. Šioje srityje jokių europinių standartų nėra – turėjome nustatyti tam tikrus bendruosius kriterijus. Tam pasiekiamumo požiūriu įvertinome kiekvieną projekte dalyvaujantį miestą, užmezgėme ryšius su departamentais, ypač glaudžiai bendradarbiavome su organizacijomis, dirbančiomis su neigaliais asmenimis.*“

Per baigiamąjį etapą daugiausia pastangų buvo skirta šviečiamojo pobūdžio iniciatyvoms – pirmąją šioje srityje tapo flamandų asociacija „Horizon Educatief“. Ir šis etapas neapsiėjo be sunkumų, kurių daugiausia kilo dėl nepaprastai centralizuotos Prancūzijos švietimo sistemos, sunkiai suderinamos su Flandrijos švietimo sistema, kuri priklauso ne provincijai, o regiono kompetencijai. Tačiau ir šiame etape buvo nemažai labai sėkmingų iniciatyvų: minėtina Europos jaunimo paveldo diena Prancūzijoje, tapusi Europos paveldo dienų programos dalimi. 2007-aisiais vyko Penktoji Europos jaunimo paveldo diena, ir per penkerius metus nuo pirmojo renginio šia programa pasinaudojo maždaug 32 550 jaunuolių. Tokia iniciatyva veikla Flandrijos mieste Ostende, kuris buvo tinklo pirmtakas.

Užimtumo požiūriu verta paminėti Prancūzijoje rengiamų integravimo seminarų vaidmenį. Pagal šią programą įdarbinami jaunuoliai, ir jiems įteikiami atitinkami pažymėjimai, patvirtinantys jų patirtį restauruojant senovines tvirtoves – o juk tai sritis, kurioje darbuotojų sąnaudos paprastai būna labai didelės. Taip pat būtina paminėti labai aukštą trijų regionų mokslinio bendradarbiavimo lygį: taip ne tik užtikrinama pagalba restauracijos darbe, bet ir populiarinama pati idėja. Vis dėlto Leclercqas linkęs pabrėžti, kad svarbiausias klausimas yra „*vien laikas ir koordinavimui užtikrinti reikalingi ištekliai*“. Tai patvirtina ir jo flamandų kolegė Sophie Muylaert, labai akcentavusi šios partnerystės kokybę: „*Dirbo labai veiksminga komanda, veikusi pasienio regiono lygiu. Susitikdavome kartą per du mėnesius, ir, svarstant lėšų paskirstymo ir pan. klausimus, mums nekildavo jokių kalbos problemų. Šiuo klausimu mes puikiai sutardavome.*“

2007–2013 m. laikotarpiu viskas bus kitaip: ilgalaikis miestų tvirtovių projektas jau davė savo vaisių, ir formaliai partneriai jo atnaujinti nebetenka. Greičiau jau jie rengiasi nuo tvirtovių atsitraukti ir savo veiklą plėsti kitose srityse. Projekte dalyvaujantys miestai dabar turi galimybę pasidomėti, kaip buvo vykdomi kiti projektai – ar tai būtų tarpvalstybinio bendradarbiavimo projektai (INTERREG III B), pvz., „Šiauryn: nuo miesto tvirtovės harmoningo miesto link“ (*Septentrion: from fortified town to sustainable town*) arba „Peržengiant ribas“ (*Crossing the Lines*), arba susiję su tarpregioniniu bendradarbiavimu (INTERREG IIIC).

MAC ir MAM

Hornu miestelis Belgijos Heno provincijoje nėra vienas iš miestų tvirtovių, tačiau jame stovi labai svarbus statinys, iškilęs tarp 1810 ir 1830 m.: tai *Grand-Hornu*, unikalus funkcinio urbanizmo pavyzdys iš pramonės epochos pradžios. Visą kompleksą, pastatytą neoklasicizmo stiliumi, sudaro dirbtuvės, biurai ir vadovams bei darbuotojams skirtos gyvenamosios patalpos. Išpuošti puikiais arkomis, frontonais ir pusmėnulio formos langais senieji akmenų pastatai šiandien yra puikiausia MAC, t. y. Prancūzų bendruomenės Belgijoje šiuolaikinio meno muziejaus, veikiančio nuo 2002-ųjų, vieta. Muziejuje, įsteigta siekiant prisidėti prie šio aplėisto regiono ekonominio ir kultūrinio vystymosi, šiandien dirba 50 darbuotojų, kasmet jį aplanko 75 000 lankytojų.

Vos įsteigtas, muziejus iškart ėmėsi bendradarbiavimo iniciatyvos. „*INTERREG projektas, pradėtas atidarius muziejų, mums buvo kaip tik tai, ko reikia,* – sako Julien Foucart, dirbanti INTERREG projekte MAC. – *INTERREG mums suteikė progą sudaryti formalų bendradarbiavimo susitarimą su MAM,*

1983 m. įsteigtu Didžiojo Lilio šiuolaikinio meno muziejumi. Turėjome labai daug ką bendro: ta pati regionų kultūra, tokia pati veiklos struktūra ir panaši vietovė – abu muziejai įsisteigę nuostabiose vietovėse ir, svarbiausia, labai netoli vienas nuo kito. Įsijungę į INTERREG tuojau pat galėjome priimti daugybę lankytojų iš Prancūzijos ir – svarbiausia – iš MAM galėjome pasisemti nepaprastai vertingos patirties.

Abu muziejus siejančiu projektu „Borderline“ iš esmės siekiama dviejų tikslų: plėsti mažiau palankiomis socialinėmis sąlygomis gyvenančių jaunuolių žinias apie šiuolaikinį meną, o muziejų lankytojams pagerinti galimybes aplankyti abiejuose regionuose esančius muziejus. Vykdamas bendradarbiavimo projektą buvo rengiamos bendros reklaminės kampanijos, įgyvendinama apie dvidešimt mokomojo pobūdžio projektų. Muziejai keitėsi kolekcijomis, inicijavo svarbiausias INTERREG regione veikiančias šalis sujungusį kultūros srities REZI projektą. Tačiau bendradarbiavimo kulminacija buvo 2005-aisiais, kai MAM, iki 2009 m. uždarytas rekonstruoti, savo kolekcijas ir netgi kai kurias rezervines ekspozicijas nusiuntė MAC. „Vos per keletą metų kartu padarėme labai nemažą pažangą, – sako Dominique'as Cominotto, MAC direktoriaus pavaduotojas. – Dabar jau tai – ne vien tik paprasta partnerystė – sugebėjome visiškai suderinti mūsų komandų darbą. Mes tikrai subrendome.“

Pagal INTERREG IV programą projektų taip pat netrūksta – abu muziejai pasirengę dirbti su naujais partneriais, tarp jų pačiais svarbiausiais: šiuo metu jie stengiasi užmegzti ryšius su Luvru (2008 m. jis atidarys filialą Lanse) ir Gento Dr. Guislain muziejumi, kurio pakraipa – *art brut*. Dar įgyvendinimo laukiančios idėjos – projektas *Navettes de l'Art* (vežimas autobusu į Gentą, Lilį, Hornu, Lansą ir kt.), projektas *Musées jardins* (šeimoms skirti vasaros renginiai), keturių muziejų dokumentų inventorizavimas ir netgi paroda – ši kartą buvusiam muitinės pastate.

Kaimynai

„Bendradarbiavimas pagal INTERREG tarp Prancūzijos ir Belgijos vyksta lygiai taip pat sėkmingai, kaip ir tabako kontrabanda senaisiais laikais, – juokauja Didier Tellier, Valonijos regiono užsienio ryšių generalinio direktorato Informacijos departamento vadovas. Šis direktoratas yra INTERREG III Prancūzijos-Valonijos-Flandrijos programos vadovaujančioji institucija (žr. tekstą langelyje). Žinoma, viską lengvina mūsų kultūrinis panašumas ir geografinis artumas. Tačiau yra ir kitas, ypač svarbus veiksnys: tai aktyvus projekte dirbančių žmonių dalyvavimas. Šiuo požiūriu tikriausiai turėtume tobulinti mūsų bendravimo būdus. Įgyvendindami INTERREG IV siekiame remtis strategijomis, sukurtomis dar ankstesniais etapais (Lisabona, Geteborgas, tyrimai, darnus vystymas ir pan.) ir pasirūpinti nuoseklesniu bendravimu su piliečiais ir projektų organizatoriais.“

Pastarieji žodžiai taikomi vienam iš šių projektų organizatorių Jeanui-Marcui Popot, Šarlevilio-Mezjero inovacijų ir technologijų perdavimo regioninio centro (CRITT) direktoriui. Pagrindinė šio Centro interesų sritis – paviršių tyrimas, ir Centras dalyvauja abiejuose INTERREG projektuose: „Didžiausia INTERREG pridėtinė vertė ta, kad galime visiškai paprastai dirbti kartu su mūsų kaimynais. Iki INTERREG nė nemąstėme apie pasienio teikiamas galimybes. Ieškodavome talentų Prancūzijoje už 800 km nuo Šarlevilio, užuot apsidairę Belgijoje, vos už kelių žingsnių nuo mūsų.“

INTERREG IV Prancūzija-Valonija-Flandrija(2007–2013)

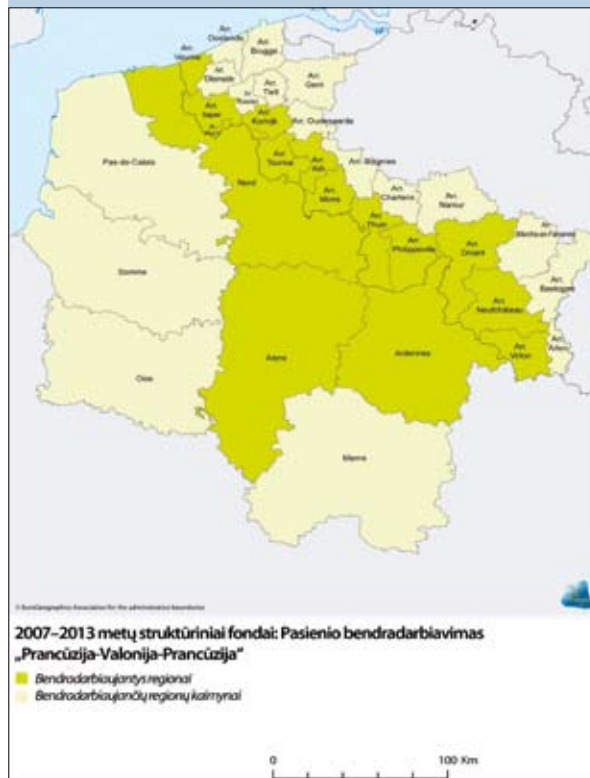
INTERREG IV programos „Prancūzija-Valonija-Flandrija“, kuriai skirtas apie 248,5 mln. EUR biudžetas (iš jų vos siek tiek daugiau kaip 138 mln. EUR – iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF)), keturi prioritetai tokie:

- 1) skatinti regiono ekonomikos vystymąsi įgyvendinant nuoseklias ir integruotas pasienio regionų bendradarbiavimo strategijas;
- 2) vystyti ir populiarinti pasienio regionų identitetą organizuojant kultūros renginius ir plėtojant turizmą;
- 3) puoselėti priklausymo vienai teritorijai jausmą siūlant įvairesnių pasienio regionuose teikiamų pasaugų ir gerinant galimybes naudotis tokiomis paslaugomis;
- 4) siekti dinamiškesnio bendro regiono valdymo, užtikrinant darnų, koordinuotą ir nuo gyvenimo sąlygų neatšiliekančią vystymąsi.

Taip pat teikiama konsultavimui ir projektų įgyvendinimui reikalinga techninė pagalba.

Į projektą įtrauktas regionas, turintis 10,5 mln. gyventojų ir užimantis 61 604 km² plotą, sudaro atitinkamai 1,84 % ir 2,6 % Europos Sąjungos ploto ir gyventojų.

INTERREG IV Prancūzijos-Valonijos-Flandrijos programa buvo patvirtinta 2007 m. lapkričio 15 d., programos įgyvendinimui vadovauja Valonijos regionas (Belgija).

Kontaktai:

<http://www.interreg-fwvl.org/>

INTERREG IIIB CADSES

CORELOG – koordinuotoji regionų logistika

Bendra vertė: 1 486 600 EUR
ES indėlis: 957 450 EUR

„Projektu CORELOG, kuriame dalyvauja šešios valstybės narės, siekiama kurti ir plėtoti viešąją politiką logistikos ir krovinių transporto srityse. Projekto tikslas – padidinti gamybos įmonių, logistikos ir transporto operatorių konkurencingumą. Pagal CORELOG buvo įsteigtos 8 laboratorijos, kuriose vertinamos ir išbandomos įmonių, viešųjų ir privačiųjų operatorių bendradarbiavimo schemos logistikos valdymo srityje. Šios laboratorijos demonstruoja tiek įmonėms, tiek regionų valdžios institucijoms patrauklias galimybes taupyti sąnaudas diegiant inovacinius logistikos sprendimus. Laboratorių interesų sritis yra transporto ir logistikos paslaugų pasiūla ir paklausa, į savo darbą jos tiesiogiai įtraukia gamybos įmones, logistikos operatorius, – taip kuriamas pagrindas ateities politikos sprendimams.“

*Paolo Ferrecchi, pagrindinis partneris,
Emilijos-Romanijos sritis.
cosmo@regione.emilia-romagna.it
www.corelog.eu*

INTERREG IIIB ŠIAURĖS VAKARŲ EUROPA

REVIT: remiant pakartotinai naudotinų apleistų žemės sklypų ruošimą

Bendra vertė: 22 597 609 EUR
ES indėlis: 11 005 616 EUR

„Beveik kiekviename Šiaurės Europos mieste yra apleistų žemės sklypų, kuriuos būtų galima paruošti naudoti ir taip pagerinti miestų aplinkos kokybę. Be to, ruošiant naudoti apleistus žemės sklypus galima rasti naujų darbo vietų kūrimo galimybių, skatinti vietos ekonomiką, geriau saugoti žaliuosius plotus ir užkirsti kelią nepaliestos žemės naudojimui. Projekte REVIT dalyvavo šeši partneriai iš keturių valstybių narių. Jie vertino ir nagrinėjo bendrąsias apleistų pakartotinai naudotinų žemės sklypų paruošimo, kuris turi būti veiksmingesnis, problemas. Klausimai, kuriems darbo grupės skyrė ypą daug dėmesio, tokie: apleistų pakartotinai naudotinų žemės sklypų paruošimo priemonės ir metodai, kurie skatintų aktyvesnį bendruomenės dalyvavimą; naujos finansavimo galimybės; privačiųjų ir viešųjų partnerystės ryšių modeliai ir rinkodaros galimybės vykdant šią veiklą; daugiavienė plėtra, pramoninio paveldo išsaugojimas ir protingas pakartotinis naudojimas; žalos aplinkai stabdymas ir gamtos turtų apsauga.“

*Thomas Zügel, pagrindinis partneris, Štutgartas,
„Amt für Stadtplanung und Stadterneuerung“
thomas.zuegel@stuttgart.de*

INTERREG IIIC RYTAI („EAST“)

„RegEnergy“: rengiantis didesniam energijos išteklių poreikiui

Bendra vertė: 1 466 234 EUR
ES indėlis: 989 443 EUR

Projektas „RegEnergy“ sukūrė visą Europą apimančią tinklą, kuriame dalyvauja 18 partnerių iš dešimties ES valstybių ir Rusijos. Šie partneriai sujungė savo pajėgas, kad galėtų keistis žiniomis ir informacija apie energijos sektoriaus reformas ir šio sektoriaus valdymą. Tarp tinklo narių yra nacionalinės, regioninės ir vietinės suinteresuotos šalys. Projektu siekiama Europoje skatinti aplinką tausojančias ir nebrangias energetikos paslaugas, tobulinti ir restruktūrizuoti energijos sektorių, didinti energijos naudojimo efektyvumą. Pagal šį projektą teikiama informacija apie finansavimo priemones ir vietos strategijas, remiančias racionalų energijos naudojimą ir, keičiantis žiniomis apie inovaciją, geriausia ir sektiną patirtį atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo srityje, padedančias Europos regionams ir bendruomenėms pasiręsti didėjantiems energijos poreikiams.“

*Julia Jesson, projekto koordinatore
julia.jesson@gtz.de
www.reg-energy.de*

INTERREG IIIC „PIETŪS IR VAKARAI“ „SOUTH & WEST“

CoPraNet: integruotas pakrantės zonos valdymas

Bendra vertė: 1 855 740 EUR
ES indėlis: 1 151 205 EUR

„CoPraNet“ tikslas buvo padėti sukurti pakrantės zonų specialistų tinklą ir visoje Europoje nutiesti bendradarbiavimo tiltus tarp planuotojų, vadovų ir tyrimų institucijų. To buvo siekiama visoje Europoje remiant tarpregioninį dalijimąsi geriausia ir sektina pakrančių zonų valdymo patirtimi ir tobulinant integruoto pakrančių zonų valdymo (IPZV) priemonių įgyvendinimą. Projekte dalyvaujantys partneriai (iš viso 21) parengė lengvai prieinamą ir keliomis kalbomis leidžiamą paplūdimių valdymo ir tvarkymo gidą, internetinę IPZV duomenų bazę, kurioje skelbiama informacija apie daugiau kaip 158 studijas ir 167 visoje Europoje įgyvendinamus projektus. Taip pat buvo parengta ir išplatinta daugybė informacinių leidinių keliomis kalbomis. Kitas labai svarbus projekto rezultatas buvo „QualityCoast“ - turistų lankomoms pakrančių vietovėms skirta programa, kuria siekiama teikti įvairiapusę informaciją turistams ir lankytojams, įtraukti vietos valdžios institucijų į darnaus turizmo vystymo savose teritorijose priemones. Bendradarbiaujant su vietos valdžios institucijomis „QualityCoast“ buvo išbandyta Portugalijoje.“

*Margarida Nunes, Portugalijos aplinkos, erdvinio planavimo ir regioninės plėtros ministerijos regioninė komisija, (CCDRC/MAOTDR)
margarida.nunes@ccdrc.pt*

„Inforegio“ interneto svetainė: pagrindiniai skyriai dabar prieinami 22 kalbomis
 „Politika“ ir „Priemonės“ - tai pirmieji du „Inforegio“ interneto svetainės skyriai, kurie bus prieinami 22 kalbomis. Nuo šiol svetainės lankytojai galės gauti išsamios informacijos apie 2007-2013 m. Europos regioninės politikos istoriją, pagrindinius tikslus ir svarbiausius dokumentus.
http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Kontaktai

Europos Komisija, Regioninės politikos generalinis direktoratas
 01 skyrius — Informacija ir komunikacija
 Ana-Paula Laissy
 Avenue de Tervuren 41, B-1040 Brussels
 Faks. (32-2) 29-66003
 El. paštas regio-info@ec.europa.eu
 Interneto p. http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

ISSN 1725-8227

© Europos Bendrijos, 2007
 Kopijuoti leidžiama nurodžius šaltinį.

Išspausdinta Belgijoje

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALIŲJŲ
 LEIDINIŲ BIURAS
 L-2985 Liuksemburgas

Leidinių biuras
Publications.europa.eu